

Svar på interpellation från Magnus Rönnerfjäll (C) om god och hållbar ekonomi

Magnus Rönnerfjäll (C) har inkommit med en interpellation om god och hållbar ekonomi. Interpellationen är ställd till och besvaras av regionstyrelsens ordförande Bengt Bergqvist (S).

Magnus Rönnerfjäll (C) frågar:

1. Anser du att ni har gjort allt som stått i er makt för att undvika att skuldsätta regionens medborgare under denna mandatperiod?
2. Bedriver sittande styre en hållbar ekonomi trots de miljardunderskott som ni skapat under denna mandatperiod?
3. Bedriver sittande majoritet en fungerande budgetstyrning?

Region Jämtland Härjedalen verkar inom tydliga ramar som följer av lagstiftning och nationella åtaganden. Regionen har ett lagstadgat ansvar för hälso och sjukvården enligt hälso och sjukvårdslagen, för kollektivtrafiken i rollen som regional kollektivtrafikmyndighet samt för regional utveckling och kultur. Dessa uppdrag är inte valbara utan utgör kärnan i regionens ansvar gentemot invånarna.

Det innebär att ekonomiska prioriteringar alltid måste göras med hänsyn till både lagkrav och långsiktiga konsekvenser för tillgänglighet, kvalitet och personalförsörjning. Att ensidigt fokusera på kortsiktiga ekonomiska resultat utan att beakta konsekvenserna för vård, kollektivtrafik och regional utveckling riskerar att leda till andra former av skuldsättning som i praktiken blir dyrare att hantera över tid.

I detta sammanhang är det också viktigt att slå fast att vårdköer utgör en faktisk skuld gentemot invånarna. När den nuvarande politiska majoriteten tillträdde fanns en betydande vårdskuld i regionen. Att betala tillbaka denna skuld genom att säkra vårdens kapacitet, behålla personal och öka tillgängligheten är en nödvändig del av regionens ansvarstagande, även när det sker i ett ekonomiskt mycket ansträngt läge.

Mot denna bakgrund måste frågan om god och hållbar ekonomi förstås som en helhet där ekonomi, lagstadgade uppdrag och invånarnas behov vägs samman över tid.

Svar på fråga 1:

Region Jämtland Härjedalens strategi för en ekonomi i balans är ett långsiktigt förhållningssätt. Regionens långsiktiga plan för en ekonomi i balans återfinns i Regionplan och budget och beslutas av regionfullmäktige.

Den ekonomiska situationen är fortsatt ansträngd och utmaningen delas med de flesta andra regionerna. I Region Jämtland Härjedalen har åtgärder vidtagits på alla nivåer för att begränsa underskotten i en tid som präglas av kraftigt ökade kostnader på grund av inflation och svårigheter att rekrytera. Alternativet till de beslut som fattats hade i många fall varit omfattande neddragningar i verksamheten som inneburit negativa konsekvenser för medarbetare och invånare.

De negativa konsekvenserna av tillfälligt stora neddragningar i verksamheten bedöms alltså bli större än de kortsiktiga ekonomiska vinsterna.

Svar på fråga 2:

Hållbar ekonomi måste ses i ett längre perspektiv när underskotten till stor del har utgjorts av extraordinära omständigheter som påverkat hela landet och samtliga regioner. För att hantera det på ett hållbart sätt har en underskottsbudget lagts för åren 2024 och 2025 i Region Jämtland Härjedalen. Det för att framför allt möta den kraftiga påverkan på pensionskostnaderna.

Att temporärt acceptera underskott i stället för att permanent skada vårdens kapacitet, förlora personal eller bygga upp vårdskulder som blir betydligt dyrare att hantera på sikt är en medveten prioritering. Det skulle innebära stora negativa konsekvenser för verksamheten men även för invånarna i regionen att tillfälligt genomföra stora nedskärningar, för att sedan växla upp igen. Förutom stora minskningar i utbud, som är förenat med risker på kort sikt, kan en tillfällig neddragning även leda till mer långtgående konsekvenser, exempelvis inom kompetensförsörjningen där det redan idag finns stora utmaningar

Svar på fråga 3:

Den politiska majoriteten har varit fullt informerad om avvikelser och fattat medvetna beslut utifrån helhetsbedömningar. Att inte återställa det negativa balanskravsresultatet inom en treårsperiod, ger bättre förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning på sikt.

Bengt Bergqvist (S)
Regionstyrelsens ordförande